poru nedotýkajícímu se osoby vrchnostenské), vyhledává zákon v § 81 tr. zák., aby se pachatel zprotivil buď skutečným násilným vztažením ruky nebo nebezpečnou pohrůžkou (obdobně dělí také § 190 tr. zák. násilí ve skutečné ublížení a v pohrůžku); jak pohrůžka tak i vztažení ruky porušují nedotknutelnost vrchnostenské osoby, ona nitro, toto tělo; jak pohrůžka, tak vztažení ruky nutí vrchnostenskou osobu, by, nechce-li upustiti od toho, co jí velí rozkaz, úřad nebo služba, překonala odpor a to v případě pohrůžky zmužilostí a vytrvalostí, v případě vztažení ruky vynaložením tělesné síly. Slovům »násilné vztažení ruky« nelze proto rozuměti jinak, než že jimi míněny jsou jakékoli činy pachatelovy, které vnucují vrchnostenské osobě alternativu, by buď od svého úmyslu a počínání upustila neb odpor, jí kladený, tělesnou silou přemohla. Před tuto alternativu staví odpor pachatelův vrchnostenskou osobu bez rozdílu, zdali se dotýká vrchnostenské osoby přímo a bezprostředně, nebo jen nepřímo tím způsobem, že činnost pachatelova zasahuje přímo osobu neb věc, kterou vrchnostenský orgán uchopil a drží a která takto s tělem vrchnostenského orgánu v bezprostředním spojení se octla; vždyť ani věcně nelze činiti rozdílu mezi tím, když pachatel uchopí a odtrhne ruku vrchnostenského orgánu od osoby nebo věci, kterou tato rukou drží a tím, když pachatel uchopí a z rukou vrchnostenského orgánu vytrhuje tuto věc neb osobu. Právem proto nalézací soud shledal v zjištěné činnosti stěžovatelově skutečné násilné ruky vztažení; rozuměl-li nebo rozumí-li stěžovatel slovům zákona jinak než shora uvedeno, dovolává se tím jen mylného výkladu zákona, jehož neznalostí nemůže se omlouvati (§ 3 tr. zák.).

Čís. 548.

Souběh zločinu podvodu s přečinem řetězového obchodu.

(Rozh. ze dne 30. září 1921, Kr II 631/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudu v Olomouci ze dne 4. srpna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným spoluvinou na přečinu řetězového obchodu podle § 5 tr. zák. a § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, č. 568 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost dovozuje, uplatňujíc jedině zmateční důvod § 281 čís. 9 lit. a) tr. ř., že stěžovatel jest pro týž čin, totiž že podvedl rotmistra V. o 14 kg tabáku a jej prodal, stíhán dvakráte, jednou pro zločin podvodu, jednou pro přečin řetězového obchodu, tak že by byl pro týž čin vlastně trestán dvakráte. Stížnost je na omylu. Nehledě ani k tomu, že o obžalobě pro zločin podvodu, na stěžovatele podané, rozsudek dosud vynesen nebyl a že tudíž napadeným rozsudkem nebyla porušena zásada, že pro týž čin pachatel nemůže býti souzen dvakráte, jest čin, stíhaný obžalobou pro zločin podvodu, podstatně jiný, než čin, stíhaný obžalobou ve směru přečinu řetězového obchodu; podstatou onoho činu jest škoda způsobená na majetku Karla V-a lstivým vylákáním tabáku; kdežto podstatu spoluviny na řetězovém obchodu tvoří skutečnost, že

stěžovatel byl převzetím a prodejem tabáku nápomocen Karlu V-ovi, ač věděl, že V. vsunul se jako zbytečný a škodlivý článek mezi výrobce a spotřebitele na úkor tohoto. Nejsou tedy činnosti v té které z obou obžalob uplatňované, pokud se týče v druhém případě rozsudkem uplatněné, úplně totožny a byl by ostatně i při totožnosti činu jím porušen zákon ve dvou různých ustanoveních, jejichž porušení nemůže býti uplatňováno jednou obžalobou, když pro trestné činy proti zákonu o válečné lichvě příslušnými jsou jiné než řádné soudy, příslušné pro zločin podvodu. Řetězový obchod, po případě trestná pomoc k němu, byť k stíhání v obou směrech dal podnět týž příběh, nepřestal proto býti trestným tím, že byla podána obžaloba i pro zločin podvodu.

Čís. 549.

Pokud jest seškrabování pryskyřice s lesních stromů za účelem jejího zcizení pouhým lesním pychem a kdy stává se trestným dle obecného trestního zákona.

(Rozh. ze dne 1. října 1921, Kr I 175/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 10. ledna 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže dle §§ 171, 176 II. a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu prvé stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost dovozuje po stránce věcné, že výrok odsuzující jest právně pochybeným, ježto jde u stěžovatele toliko o sbírání pryskyřice seškrabováním jí se stromů a to ještě ve množství poměrně nepatrném, což neopodstatňuje vůbec krádeže dle všeobecného trestního zákoníka, nýbrž pouze lesní pych, jejž trestce úřad politický. Po stránce subjektivní poukazuje na to, že stěžovatel vzhledem k tomu, že smůla v panských lesích lidmi houfně byla sbírána a veřejně prodávána a vzhledem k ujišťování soudruhů, že sbírání smůly je všeobecně dovoleno, i v lesích panských, byl v omylu, z kteréžto příčiny ve svém jednání nemohl spatřovati ani přestupku, natož zločinu krádeže. Po stránce posléze uvedené sluší ovšem poukázati k tomu, že tento omyl stěžovatelův není soudem nalézacím zjištěn, ba ze zjištění rozsudku, že sbírání pryskyřice lesními správami veřejně bylo zakázáno a ani soukromníky nebylo dovoleno, spíše vyplývá, že soud nalézací neuznává omylu na straně obžalovaných. Přisvědčiti však sluší zmateční stížnosti, že sbírání pryskyřice neopodstatňuje, byť i šlo u jednotlivých pachatelů o množství dosti značné v ceně prodejní i 50 Kč převyšující, za daných okolností nutně skutkovou povahu krádeže ve smyslu trestního zákona, nýbrž že může tvořiti i jen politicky trestný lesní pych. Zákon lesní ze dne 3. prosince 1852, čís. 250 ř. zák.